

NL

NL

NL



COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 18.2.2009  
COM(2009) 65 definitief

2009/0019 (CNS)

Voorstel voor een

**BESLUIT VAN DE RAAD**

**inzake de ondertekening van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de  
Republiek Korea inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten**

Voorstel voor een

**BESLUIT VAN DE RAAD**

**inzake de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de  
Republiek Korea inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten**

(door de Commissie ingediend)

## TOELICHTING

### 1. Achtergrond van het voorstel

- **Motivering en doel van het voorstel**

Ingevolge de arresten van het Hof van Justitie in de zogenoemde "Open Skies"-zaken heeft de Raad de Commissie op 5 juni 2003 een mandaat verleend om met derde landen te onderhandelen over de vervanging van sommige bepalingen in bestaande overeenkomsten door een communautaire overeenkomst<sup>1</sup> (het "horizontale mandaat"). Deze overeenkomsten hebben tot doel alle communautaire luchtvaartmaatschappijen niet-discriminerende toegang te verlenen tot luchtroutes tussen de Gemeenschap en derde landen en bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten tussen lidstaten en derde landen in overeenstemming te brengen met de Gemeenschapswetgeving.

- **Algemene context**

De internationale luchtvaartbetrekkingen tussen lidstaten en derde landen worden traditiegetrouw vastgelegd in bilaterale overeenkomsten met betrekking tot luchtdiensten, in bijlagen bij deze overeenkomsten en in aanverwante bilaterale of multilaterale regelingen.

Lidstaten overtreden de Gemeenschapswetgeving wanneer zij traditionele bepalingen betreffende de aanwijzing van luchtvaartmaatschappijen opnemen in hun bilaterale overeenkomsten inzake luchtdiensten. Dergelijke bepalingen verlenen een derde land het recht de machtigingen en vergunningen van een luchtvaartmaatschappij te weigeren, in te trekken of op te schorten als deze luchtvaartmaatschappij door een lidstaat is aangewezen maar niet substantieel in handen is van en gecontroleerd wordt door deze lidstaat of onderdanen ervan. Dit wordt beschouwd als discriminatie van communautaire luchtvaartmaatschappijen die op het grondgebied van een lidstaat zijn gevestigd maar die in handen zijn van en gecontroleerd worden door onderdanen van andere lidstaten. Dit is in strijd met artikel 43 van het Verdrag, dat onderdanen van een lidstaat die hun recht op vrijheid van vestiging uitoefenen, garandeert dat ze in de ontvangende lidstaat dezelfde behandeling krijgen als de onderdanen van die lidstaat.

Er zijn nog meer aspecten, zoals de belasting van vliegtuigbrandstof of door luchtvaartmaatschappijen uit derde landen op intracommunautaire luchtroutes gehanteerde tarieven, ten aanzien waarvan overeenstemming met het Gemeenschapsrecht dient te worden bereikt door bestaande bepalingen in bilaterale luchtdienstovereenkomsten tussen lidstaten en derde landen te wijzigen of aan te vullen.

- **Bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied**

De bepalingen van de overeenkomst vervangen de bestaande bepalingen in de twintig bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten tussen lidstaten en de Republiek Korea,

---

<sup>1</sup> Besluit 11323/03 van de Raad van 5 juni 2003 (niet publiek toegankelijk).

of zijn een aanvulling daarop.

- **Samenhang met andere beleidsgebieden en doelstellingen van de Unie**

De overeenkomst dient ook een fundamentele doelstelling van het externe luchtvaartbeleid van de Gemeenschap, omdat zij de bestaande bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten in overeenstemming brengt met de Gemeenschapswetgeving.

## 2. Raadpleging van belanghebbende partijen en effectbeoordeling

- **Raadpleging van belanghebbende partijen**

Wijze van raadpleging, belangrijkste geraadpleegde sectoren en algemeen profiel van de respondenten

Zowel de lidstaten als het bedrijfsleven zijn geraadpleegd tijdens de volledige duur van de onderhandelingen.

Samenvatting van de reacties en hoe daarmee rekening is gehouden

Er is rekening gehouden met de opmerkingen van de lidstaten en het bedrijfsleven.

## 3. Juridische elementen van het voorstel

- **Samenvatting van de voorgestelde maatregel**

Overeenkomstig de mechanismen en richtsnoeren in de bijlage bij het "horizontale mandaat" heeft de Commissie met de Republiek Korea onderhandeld over een overeenkomst ter vervanging van sommige bepalingen in de bestaande bilaterale overeenkomsten inzake luchtdiensten tussen lidstaten en de Republiek Korea. Artikel 2 van deze overeenkomst vervangt de traditionele aanwijzingsbepalingen door een communautaire aanwijzingsbepaling, waardoor alle communautaire luchtvaartmaatschappijen gebruik kunnen maken van het vestigingsrecht. Artikel 4 heeft betrekking op de belasting op vliegtuigbrandstof, een kwestie die geharmoniseerd is bij Richtlijn 2003/96/EG van de Raad tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit, en met name artikel 14, lid 2. Bij artikel 5 worden mogelijke strijdigheden met de EG-mededingingsregels opgeheven.

- **Rechtsgrondslag**

Artikel 80, lid 2, en artikel 300, lid 2, van het EG-Verdrag.

- **Subsidiariteitsbeginsel**

Het voorstel is volledig gebaseerd op het door de Raad verleende "horizontale mandaat", rekening houdend met de onder de Gemeenschapswetgeving en bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten vallende kwesties.

- **Evenredigheidsbeginsel**

Bij de overeenkomst worden bepalingen in bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten slechts in zoverre gewijzigd of aangevuld als nodig is om deze in overeenstemming te brengen met de Gemeenschapswetgeving.

- **Keuze van instrumenten**

De Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea is het meest efficiënte instrument om alle bestaande bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten tussen lidstaten en de Republiek Korea in overeenstemming te brengen met het Gemeenschapsrecht.

#### **4. Gevolgen voor de begroting**

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de communautaire begroting.

#### **5. Aanvullende informatie**

- **Vereenvoudiging**

Het voorstel voorziet in vereenvoudiging van wetgeving.

De desbetreffende bepalingen van bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten tussen lidstaten en de Republiek Korea worden vervangen of aangevuld door in één enkele communautaire overeenkomst ondergebrachte bepalingen.

- **Nadere uitleg van het voorstel**

Overeenkomstig de standaardprocedure voor de ondertekening en sluiting van internationale overeenkomsten wordt de Raad verzocht de besluiten inzake de ondertekening en toepassing en inzake de sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten goed te keuren en de personen aan te wijzen die bevoegd zijn om de overeenkomst namens de Gemeenschap te ondertekenen.

Voorstel voor een

## **BESLUIT VAN DE RAAD**

### **inzake de ondertekening van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 80, lid 2, in samenhang met artikel 300, lid 2, eerste alinea, eerste zin,

Gezien het voorstel van de Commissie<sup>2</sup>,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad heeft de Commissie op 5 juni 2003 gemachtigd met derde landen onderhandelingen te beginnen over de vervanging van sommige bepalingen in bestaande bilaterale overeenkomsten door een communautaire overeenkomst.
- (2) Overeenkomstig de mechanismen en richtsnoeren in de bijlage bij het besluit van de Raad waarbij de Commissie werd gemachtigd om met derde landen onderhandelingen te beginnen over de vervanging van sommige bepalingen in bestaande bilaterale overeenkomsten door een communautaire overeenkomst, heeft de Commissie namens de Gemeenschap met de Republiek Korea onderhandeld over een overeenkomst inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten.
- (3) Onder voorbehoud van sluiting op een later tijdstip dient de overeenkomst die op basis van deze onderhandelingen tot stand is gekomen, te worden ondertekend en voorlopig te worden toegepast,

**BESLUIT:**

#### *Enig artikel*

1. Onder voorbehoud van sluiting op een later tijdstip wordt de voorzitter van de Raad gemachtigd de persoon (personen) aan te wijzen die bevoegd is (zijn) namens de Europese Gemeenschap de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten te ondertekenen.
2. In afwachting van de inwerkingtreding van de overeenkomst wordt ze voorlopig toegepast vanaf de eerste dag van de maand volgende op de datum waarop de

---

<sup>2</sup> PB C [...] van [...], blz. [...].

partijen elkaar in kennis hebben gesteld van de voltooiing van de daartoe vereiste procedures. De voorzitter van de Raad wordt gemachtigd de in artikel 8, lid 2, van de overeenkomst bedoelde kennisgeving te verrichten.

3. De tekst van de overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Gedaan te Brussel, op

*Voor de Raad*  
*De Voorzitter*

Voorstel voor een

**BESLUIT VAN DE RAAD**

**inzake de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de  
Republiek Korea inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 80, lid 2, in samenhang met artikel 300, lid 2, eerste alinea, eerste zin, alsmede artikel 300, lid 3, eerste alinea,

Gezien het voorstel van de Commissie<sup>3</sup>,

Gezien het advies van het Europees Parlement<sup>4</sup>,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad heeft de Commissie op 5 juni 2003 gemachtigd met derde landen onderhandelingen te beginnen over de vervanging van sommige bepalingen in bestaande bilaterale overeenkomsten door een communautaire overeenkomst.
- (2) Overeenkomstig de mechanismen en richtsnoeren in de bijlage bij het besluit van de Raad waarbij de Commissie werd gemachtigd om met derde landen onderhandelingen te beginnen over de vervanging van sommige bepalingen in bestaande bilaterale overeenkomsten door een communautaire overeenkomst, heeft de Commissie namens de Gemeenschap met de Republiek Korea onderhandeld over een overeenkomst inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten.
- (3) De overeenkomst is namens de Gemeenschap ondertekend op [...] onder voorbehoud van mogelijke sluiting ervan op een latere datum, overeenkomstig Besluit .../.../EG van de Raad van [...]<sup>5</sup>.
- (4) De overeenkomst moet worden goedgekeurd.

---

<sup>3</sup> PB C [...] van [...], blz. [...].

<sup>4</sup> PB C [...] van [...], blz. [...].

<sup>5</sup> PB C [...] van [...], blz. [...].



BESLUIT:

*Artikel 1*

1. De overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten wordt namens de Gemeenschap goedgekeurd.
2. De tekst van de overeenkomst is als bijlage bij dit besluit gevoegd.

*Artikel 2*

De voorzitter van de Raad wordt gemachtigd om de persoon aan te wijzen die bevoegd is om de in artikel 8, lid 1, van de overeenkomst bedoelde kennisgeving te verrichten.

Gedaan te Brussel, op

*Voor de Raad  
De Voorzitter*

## **BIJLAGE**

### **OVEREENKOMST**

**tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea**

**inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten**

DE EUROPESE GEMEENSCHAP,

enerzijds, en

DE REPUBLIEK KOREA,

anderzijds,

hierna "de overeenkomstsluitende partijen" genoemd,

VASTSTELLEND DAT het Europees Hof van Justitie tot de conclusie is gekomen dat sommige bepalingen van de tussen verscheidene lidstaten van de Europese Gemeenschap en derde landen gesloten bilaterale overeenkomsten in strijd zijn met de wetgeving van de Europese Gemeenschap,

VASTSTELLEND DAT dergelijke bepalingen zijn opgenomen in een aantal bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten die tussen verscheidene lidstaten van de Europese Unie en de Republiek Korea zijn gesloten en dat de lidstaten verplicht zijn alle passende maatregelen te nemen om de onverenigbaarheden tussen deze overeenkomsten en het EG-Verdrag weg te werken,

VASTSTELLEND dat de Europese Gemeenschap exclusief bevoegd is voor een aantal aspecten die kunnen worden opgenomen in bilaterale overeenkomsten tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschap en derde landen met betrekking tot luchtdiensten,

VASTSTELLEND dat in een lidstaat gevestigde communautaire luchtvervoerders overeenkomstig de wetgeving van de Europese Gemeenschap het recht hebben op niet-discriminerende toegang tot luchtroutes tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschap en derde landen,

GELET OP de overeenkomsten tussen de Europese Gemeenschap en bepaalde derde landen waarin onderdanen van deze derde landen de mogelijkheid wordt geboden eigendom te verwerven in luchtvaartmaatschappijen die een vergunning hebben gekregen overeenkomstig de wetgeving van de Europese Gemeenschap,

ERKENNENDE DAT samenhang tussen de wetgeving van de Europese Gemeenschap en bepalingen van bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten tussen lidstaten van de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea een solide rechtsgrondslag vormen voor luchtdiensten tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea en het mogelijk maken de continuïteit van dergelijke luchtdiensten te garanderen,

VASTSTELLEND dat bepalingen van de bilaterale overeenkomsten voor luchtdiensten tussen lidstaten van de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea die niet onverenigbaar

zijn met de wetgeving van de Europese Gemeenschap, niet hoeven te worden gewijzigd of te worden vervangen,

VASTSTELLEND DAT dergelijke wijzigingen de uitstekende relatie tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea op het gebied van luchtvervoer zouden bevestigen,

VASTSTELLEND dat de Europese Gemeenschap er in deze overeenkomst niet naar streeft het totale volume aan luchtverkeer tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Korea te beïnvloeden, noch het evenwicht tussen communautaire luchtvervoerders en luchtvervoerders uit de Republiek Korea te wijzigen, noch deze overeenkomst te laten prevaleren over de bepalingen van bestaande bilaterale overeenkomsten inzake verkeersrechten.

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN:

### ARTIKEL 1

#### Algemene bepalingen

1. In deze overeenkomst wordt onder "lidstaten" de lidstaten van de Europese Gemeenschap verstaan; onder "overeenkomstsluitende partij" wordt een partij bij deze overeenkomst verstaan; onder "partij" wordt een partij bij de relevante bilaterale overeenkomst voor luchtdiensten verstaan; onder "luchtvervoerder" wordt ook luchtvaartmaatschappij verstaan; onder "grondgebied van de Europese Gemeenschap" wordt verstaan: het grondgebied van de lidstaten waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap van toepassing is.
2. Wanneer in de in bijlage 1 vermelde overeenkomsten wordt verwezen naar onderdanen van de lidstaat die partij is bij de overeenkomst, wordt dit begrepen als een verwijzing naar onderdanen van de lidstaten van de Europese Gemeenschap.
3. Wanneer in de in bijlage 1 vermelde overeenkomsten wordt verwezen naar luchtvervoerders of luchtvaartmaatschappijen van de lidstaat die partij is bij de overeenkomst, wordt dit begrepen als een verwijzing naar de door die lidstaat aangewezen luchtvervoerders of luchtvaartmaatschappijen.

### ARTIKEL 2

#### Aanwijzing, vergunning en intrekking

1. De bepalingen van de leden 3 en 4 van dit artikel hebben voorrang op de overeenkomstige bepalingen van de in bijlage 2, onder a) en b), genoemde artikelen wat betreft de aanwijzing van een luchtvervoerder door de desbetreffende lidstaat, de vergunningen en machtigingen die door de Republiek Korea aan deze luchtvervoerder zijn toegekend en de weigering, intrekking, opschorting of beperking van de vergunningen en machtigingen van de luchtvervoerder.
2. De bepalingen van de leden 3 en 4 van dit artikel hebben voorrang op de overeenkomstige bepalingen van de in bijlage 2, onder a) en b), genoemde artikelen wat betreft de aanwijzing van een luchtvervoerder door de Republiek Korea, de vergunningen en machtigingen die door de desbetreffende lidstaat aan deze

luchtvervoerder zijn toegekend en de weigering, intrekking, opschorting of beperking van de vergunningen en machtigingen van de luchtvervoerder.

3. Bij ontvangst van een dergelijke aanwijzing, en van de aanvragen van de aangewezen luchtvaartmaatschappij(en), in de vorm en op de wijze die is voorgeschreven voor het aanvragen van vergunningen en technische machtigingen, verleent elke partij, met inachtneming van leden 4 en 5, de passende vergunningen en machtigingen met zo weinig mogelijk procedurele vertraging, voor zover:

a) in het geval van een luchtvervoerder die door een lidstaat is aangewezen:

- i. de luchtvervoerder, overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, op het grondgebied van de aanwijzende lidstaat is gevestigd en beschikt over een geldige exploitatievergunning van een lidstaat, overeenkomstig het Europese Gemeenschapsrecht; en
- ii. de lidstaat die verantwoordelijk is voor de afgifte van het Air Operators Certificate op doeltreffende wijze controleert of de luchtvervoerder de regelgeving naleeft en voor zover de bevoegde luchtvaartautoriteit duidelijk in de aanwijzing is vermeld; en
- iii. de hoofdvestiging van de luchtvervoerder zich bevindt op het grondgebied van de lidstaat die de geldige exploitatievergunning heeft verleend; en
- iv. de luchtvervoerder rechtstreeks of door een meerderheidsbelang eigendom is van lidstaten en/of onderdanen van lidstaten, of van andere in bijlage 3 vermelde landen en/of onderdanen van die landen, en deze landen en/of onderdanen daadwerkelijk zeggenschap uitoefenen over de luchtvervoerder;

b) in het geval van een luchtvervoerder die door de Republiek Korea is aangewezen:

- i. de Republiek Korea op doeltreffende wijze controleert of de luchtvervoerder de regelgeving naleeft; en
- ii. de Republiek Korea, onderdanen van de Republiek Korea of beide, voor een aanmerkelijk deel eigenaar zijn van en doeltreffend controle uitoefenen op de luchtvaartmaatschappij, en de luchtvaartmaatschappij beschikt over een geldige exploitatievergunning die door de Republiek Korea is afgegeven.

4. Beide partijen mogen de exploitatievergunning of technische machtigingen van een door de wederpartij aangewezen luchtvervoerder weigeren, intrekken, schorsen of beperken, mits:

a) in het geval van een luchtvervoerder die door een lidstaat is aangewezen:

- i. de luchtvervoerder, overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, niet op het grondgebied van de aanwijzende lidstaat is gevestigd en niet beschikt over een geldige exploitatievergunning van een lidstaat overeenkomstig het Europese Gemeenschapsrecht; of
- ii. de lidstaat die verantwoordelijk is voor de afgifte van het Air Operators Certificate niet op doeltreffende wijze controleert of de luchtvervoerder de

regelgeving naleeft, of de relevante luchtvaartautoriteit niet duidelijk in de aanwijzing is vermeld; of

- iii. de hoofdvestiging van de luchtvervoerder zich niet bevindt op het grondgebied van de lidstaat die de exploitatievergunning heeft verleend; of
  - iv. de luchtvervoerder niet rechtstreeks of door een meerderheidsbelang eigendom is van lidstaten en/of onderdanen van lidstaten, en/of van andere in bijlage 3 vermelde landen en/of onderdanen van die landen, en deze landen en/of onderdanen geen zeggenschap uitoefenen over de luchtvervoerder; of
  - v. de luchtvervoerder reeds over een exploitatievergunning beschikt krachtens een bilaterale overeenkomst tussen de Republiek Korea en een andere lidstaat en de Republiek Korea aantoon dat de luchtvervoerder, door krachtens de onderhavige overeenkomst verkeersrechten uit te oefenen op een traject dat een plaats in die andere lidstaat omvat, de krachtens die andere overeenkomst opgelegde beperkingen van de verkeersrechten omzeilt; of
  - vi. de luchtvervoerder houder is van een Air Operators Certificate dat is afgegeven door een lidstaat en er geen bilaterale overeenkomst voor luchtdiensten bestaat tussen de Republiek Korea en die lidstaat, en die lidstaat verkeersrechten heeft geweigerd aan de door de Republiek Korea aangewezen luchtvervoerder;
- b) in het geval van een luchtvervoerder die door de Republiek Korea is aangewezen:
- i. de Republiek Korea niet op doeltreffende wijze controleert of de luchtvervoerder de regelgeving naleeft; of
  - ii. noch de Republiek Korea, noch onderdanen van de Republiek Korea voor een aanmerkelijk deel eigenaar zijn van en doeltreffend controle uitoefenen op de luchtvaartmaatschappij, of voor zover de luchtvaartmaatschappij niet beschikt over een geldige exploitatievergunning die door de Republiek Korea is afgegeven.
5. Bij de uitoefening van de rechten die krachtens lid 4 aan de Republiek Korea zijn verleend en onverminderd de rechten die het krachtens lid 4, onder a), punten v) en vi), van dit artikel heeft, mag de Republiek Korea geen onderscheid maken tussen communautaire luchtvervoerders op grond van nationaliteit.

### ARTIKEL 3

#### Rechten met betrekking tot wettelijk toezicht

1. De bepalingen van lid 2 van dit artikel vormen een aanvulling op de desbetreffende bepalingen in de in bijlage 2, onder c), vermelde artikelen.
2. Wanneer een lidstaat (de eerste lidstaat) een luchtvervoerder heeft aangewezen die onder het wettelijk toezicht van een andere lidstaat staat, zijn de rechten van de Republiek Korea uit hoofde van de veiligheidsvoorschriften van de overeenkomst tussen de eerste lidstaat die de luchtvervoerder heeft aangewezen en de Republiek Korea zowel van toepassing op de vaststelling, naleving of handhaving van

veiligheidsnormen door die andere lidstaat als op de exploitatievergunning van die luchtvervoerder.

#### ARTIKEL 4

##### Belasting op vliegtuigbrandstof

1. De bepalingen van lid 2 van dit artikel vormen een aanvulling op de overeenkomstige bepalingen van de in bijlage 2, onder d), vermelde artikelen.
2. Niettegenstaande eventuele andersluidende bepalingen, beletten de in bijlage 2, onder d), vermelde overeenkomsten op generlei wijze dat de lidstaten op niet-discriminerende wijze belastingen, heffingen, accijnzen, vergoedingen of kosten in rekening brengen voor de brandstof die op hun grondgebied wordt geleverd voor gebruik in een vliegtuig van een aangewezen luchtvervoerder van de Republiek Korea dat een plaats op het grondgebied van die lidstaat verbindt met een andere plaats op het grondgebied van die lidstaat of op het grondgebied van een andere lidstaat.

#### ARTIKEL 5

##### Verenigbaarheid met de mededingingsregels

1. Onverminderd andersluidende bepalingen mag niets in de in bijlage 1 vermelde overeenkomsten (i) ertoe aanzetten dat overeenkomsten tussen ondernemingen, besluiten van ondernemersverenigingen en onderling afgestemde feitelijke gedragingen tot stand komen die de mededinging verhinderen, verstoren of beperken; (ii) de gevolgen van dergelijke overeenkomsten, besluiten of onderling afgestemde feitelijke gedragingen versterken; of (iii) de verantwoordelijkheid voor het nemen van maatregelen die de mededinging verhinderen, verstoren of beperken, toevertrouwen aan particuliere economische operatoren.
2. De bepalingen in de in bijlage 1 vermelde overeenkomsten die niet verenigbaar zijn met lid 1 van dit artikel worden niet toegepast.

#### ARTIKEL 6

##### Bijlagen bij de overeenkomst

De bijlagen bij deze overeenkomst maken integrerend deel uit van de overeenkomst.

#### ARTIKEL 7

##### Herziening of wijziging

De overeenkomstsluitende partijen kunnen deze overeenkomst in onderling overleg te allen tijde herzien of wijzigen.

#### ARTIKEL 8

## Inwerkingtreding

1. Deze overeenkomst treedt in werking wanneer de overeenkomstsluitende partijen elkaar schriftelijk hebben meegedeeld dat zij hun interne procedures voor de inwerkingtreding van de overeenkomst hebben voltooid.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 stemmen de overeenkomstsluitende partijen ermee in deze overeenkomst voorlopig toe te passen vanaf de eerste dag van de maand volgende op de datum waarop de overeenkomstsluitende partijen elkaar in kennis hebben gesteld van de voltooiing van de vereiste procedures.
3. Overeenkomsten en andere regelingen tussen lidstaten en de Republiek Korea die op de datum van ondertekening van deze overeenkomst nog niet in werking zijn getreden en niet voorlopig worden toegepast, zijn vermeld in bijlage 1, onder b). Zodra deze overeenkomsten en regelingen in werking treden of voorlopig worden toegepast, vallen ze onder de onderhavige overeenkomst.

## ARTIKEL 9

### Beëindiging

1. Wanneer een in bijlage 1 vermelde overeenkomst wordt beëindigd, worden ook alle bepalingen van de onderhavige overeenkomst die betrekking hebben op de desbetreffende in bijlage 1 vermelde overeenkomst tegelijkertijd beëindigd.
2. Wanneer alle in bijlage 1 vermelde overeenkomsten worden beëindigd, wordt de onderhavige overeenkomst tegelijkertijd beëindigd.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, deze overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te [...] in tweevoud, op [.././....] in de Bulgaarse, Tsjechische, Deense, Nederlandse, Engelse, Estse, Finse, Franse, Duitse, Griekse, Hongaarse, Italiaanse, Letse, Litouwse, Maltese, Poolse, Portugese, Roemeense, Slowaakse, Sloveense, Spaanse, Zweedse en Koreaanse taal. In geval van tegenstrijdigheden tussen de taalversies is de Engelse tekst bindend.

VOOR DE EUROPESE GEMEENSCHAP:      VOOR DE REPUBLIEK KOREA:

## BIJLAGE 1

### Lijst van de overeenkomsten waarnaar wordt verwezen in artikel 1 van deze overeenkomst

- a) **Overeenkomsten voor luchtdiensten tussen de Republiek Korea en lidstaten van de Europese Gemeenschap, in aangepaste, gewijzigde of aangevulde vorm, die, op de datum van ondertekening van onderhavige overeenkomst, zijn gesloten, ondertekend en/of voorlopig worden toegepast**
- Overeenkomst voor luchtdiensten tussen de respectieve grondgebieden van de **Bondsregering van Oostenrijk en de regering van de Republiek Korea**, opgesteld te Wenen op 15 mei 1979;
  - Overeenkomst inzake luchtdiensten tussen de **regering van het Koninkrijk België en de regering van de Republiek Korea**, opgesteld te Brussel op 20 oktober 1975;
  - Overeenkomst tussen de **regering van de Republiek Bulgarije en de regering van de Republiek Korea** inzake luchtdiensten tussen hun respectieve grondgebieden en over de grenzen van deze grondgebieden heen, opgesteld te Sofia op 19 augustus 1994;
  - Overeenkomst inzake luchtdiensten tussen de **regering van de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en de regering van de Republiek Korea**, ondertekend te Seoul op 26 oktober 1990, gewijzigd bij overeenkomst tussen de regering van de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en de regering van de Republiek Korea tot wijziging van de overeenkomst inzake luchtdiensten tussen de regering van de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek en de regering van de Republiek Korea, ondertekend te Seoul op 26 oktober 1990, gesloten bij uitwisseling van diplomatieke nota's tussen 3 december 2004 en 14 februari 2005;
  - Overeenkomst tussen de **regering van de Republiek Korea en de regering van het Koninkrijk Denemarken** voor geregelde luchtdiensten tussen hun respectieve grondgebieden en over de grenzen van deze grondgebieden heen, geparafeerd te Seoul op 6 september 1995;
  - Overeenkomst inzake luchtdiensten tussen de **regering van de Republiek Finland en de regering van de Republiek Korea**, opgesteld te Seoul op 12 november 1996;
  - Overeenkomst inzake luchtdiensten tussen de **regering van de Franse Republiek en de regering van de Republiek Korea**, opgesteld te Seoul op 7 juni 1974;
  - Luchtvervoersovereenkomst tussen de **Bondsrepubliek Duitsland en de Republiek Korea**, opgesteld te Bonn op 7 maart 1995;
  - Overeenkomst tussen de **regering van de Helleense Republiek en de regering van de Republiek Korea** inzake luchtdiensten tussen hun respectieve



grondgebieden en over de grenzen van deze grondgebieden heen, opgesteld te Athene op 25 januari 1995;

- Overeenkomst tussen **de regering van de Republiek Hongarije en de regering van de Republiek Korea** inzake luchtdiensten tussen hun respectieve grondgebieden en over de grenzen van deze grondgebieden heen, opgesteld te Boedapest op 22 november 1989;
- Overeenkomst tussen **de regering van het Groothertogdom Luxemburg en de regering van de Republiek Korea** inzake luchtdiensten tussen hun respectieve grondgebieden en over de grenzen van deze grondgebieden heen, opgesteld te Luxemburg op 27 september 2000;
- Overeenkomst tussen **de regering van de Republiek Korea en de regering van Malta** inzake luchtdiensten tussen hun respectieve grondgebieden en over de grenzen van deze grondgebieden heen, opgesteld te Valletta op 25 maart 1997;
- Luchtvervoersovereenkomst tussen **de regering van het Koninkrijk Nederland en de regering van de Republiek Korea**, opgesteld te Den Haag op 24 juni 1970;
- Overeenkomst inzake luchtdiensten tussen **de regering van de Republiek Polen en de regering van de Republiek Korea**, opgesteld te Seoul op 14 oktober 1991;
- Overeenkomst inzake luchtdiensten tussen **de regering van Roemenië en de regering van de Republiek Korea**, opgesteld te Seoul op 10 maart 1994;
- Luchtvervoersovereenkomst tussen **het Koninkrijk Spanje en de Republiek Korea**, opgesteld te Seoul op 21 juni 1989;
- Overeenkomst tussen **de regering van de Republiek Korea en de regering van het Koninkrijk Zweden** voor geregelde luchtdiensten tussen hun respectieve grondgebieden en over de grenzen van deze grondgebieden heen, gearafaerd te Seoul op 6 september 1995;
- Overeenkomst tussen **de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland en de regering van de Republiek Korea** inzake luchtdiensten tussen hun respectieve grondgebieden en over de grenzen van deze grondgebieden heen, opgesteld te Seoul op 5 maart 1984;

**b) Gearafaerde of ondertekende overeenkomsten en andere regelingen tussen de Republiek Korea en lidstaten van de Europese Gemeenschap met betrekking tot luchtdiensten, in aangepaste, gewijzigde of aangevulde vorm, die, op de datum van ondertekening van de onderhavige overeenkomst, nog niet van kracht zijn geworden en niet voorlopig worden toegepast.**

- Overeenkomst tussen **de regering van de Republiek Korea en de regering van de Italiaanse Republiek** inzake luchtdiensten tussen hun respectieve grondgebieden en over de grenzen van deze grondgebieden heen, gearafaerd te Rome op 10 juli 1984;

- Luchtvervoersovereenkomst tussen **de regering van de Portugese Republiek en de regering van de Republiek Korea**, geparafeerd te Lissabon op 1 februari 2000;

## Bijlage 2

### Lijst van artikelen die zijn opgenomen in de in bijlage 1 vermelde overeenkomsten en waarnaar wordt verwezen in de artikelen 2 tot en met 4 van deze overeenkomst

#### **a) Aanwijzing door een lidstaat:**

- Artikel 3, leden 1 tot en met 3, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Oostenrijk;
- Artikel 3, leden 1 tot en met 3, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en België;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Bulgarije;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Tsjechië;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Denemarken;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Finland;
- Artikel 3, leden 1 tot en met 3, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Frankrijk;
- Artikel 3, leden 2 en 3, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Duitsland;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Griekenland;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Hongarije;
- Artikel 4, leden 1 tot en met 3, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Italië;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Luxemburg;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Malta;
- Artikel 3, leden 1 tot en met 3, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Nederland;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Polen;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Portugal;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Roemenië;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Spanje;
- Artikel 3 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Zweden;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en het VK;

#### **b) Weigering, intrekking, opschorting of beperking van vergunningen of machtigingen:**

- Artikel 3, leden 4 en 5, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Oostenrijk;
- Artikel 3, leden 4 en 5, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en België;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Bulgarije;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Tsjechië;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Denemarken;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Finland;
- Artikel 3, leden 4 en 5, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Frankrijk;
- Artikel 3, leden 4 en 5, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Duitsland;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Griekenland;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Hongarije;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Italië;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Luxemburg;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Malta;
- Artikel 3, leden 4 en 5, van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Nederland;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Polen;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Portugal;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Roemenië;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Spanje;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Zweden;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en het VK;

**c) Regelgevend toezicht:**

- Artikel 7 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Oostenrijk;
- Artikel 7 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en België;
- Artikel 10 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Bulgarije;
- Het op 7 augustus 1998 tussen Korea en Tsjechië overeengekomen artikel betreffende veiligheid;
- Artikel 17A van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Denemarken;
- Artikel 9 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Finland;

- De op 23 mei 2002 tussen Korea en Frankrijk overeengekomen bepaling betreffende veiligheid;
- Artikel 8 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Griekenland;
- Artikel 8 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Hongarije;
- Artikel 10 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Italië;
- Artikel 6 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Luxemburg;
- Artikel 7 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Malta;
- Het op 13 september 2002 tussen Korea en Nederland overeengekomen artikel betreffende veiligheid;
- Artikel 9 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Polen;
- Artikel 9 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Portugal;
- Artikel 8 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Roemenië;
- Het op 15 december 2005 tussen Korea en Spanje overeengekomen artikel betreffende veiligheid;
- Artikel 17A van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Zweden;
- Het op 29 juni 2001 tussen Korea en het VK overeengekomen artikel betreffende veiligheid;

**d) Belasting op vliegtuigbrandstof:**

- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Oostenrijk;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en België;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Bulgarije;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Tsjechië;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Denemarken;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Finland;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Frankrijk;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Duitsland;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Griekenland;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Hongarije;
- Artikel 6 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Italië;

- Artikel 8 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Luxemburg;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Malta;
- Artikel 4 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Nederland;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Polen;
- Artikel 6 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Portugal;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Roemenië;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Spanje;
- Artikel 5 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en Zweden;
- Artikel 6 van de overeenkomst tussen de Republiek Korea en het VK.

### BIJLAGE 3

#### Lijst van andere landen waarnaar wordt verwezen in artikel 2 van deze overeenkomst

- a) **De Republiek IJsland** (in het kader van de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte);
- b) **Het Vorstendom Liechtenstein** (in het kader van de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte);
- c) **Het Koninkrijk Noorwegen** (in het kader van de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte);
- d) **De Zwitserse Bondsstaat** (in het kader van de overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat).